

21.11.2019

Jakelussa mainitut

VALTIOVARAINMINISTERIÖN PÄÄTÖS AVUSTUKSESTA KUNTIEN DIGITALISAATION EDISTÄMISEEN

Taustaa

Valtion talousarvioon vuodelle 2019 on otettu 30 000 000 euron määräraha (momentti 28.90.32 Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin, siirtomääräraha 3 v.), jolta voidaan myöntää avustusta kunnille ja kuntayhtymille digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin. Avustuksista päättää valtiovarainministeriö. Valtioneuvosto antoi 11.7.2019 valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla avustuksen kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmästä (893/2019).

Valtionavustusta voidaan myöntää digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin, jotka ovat kuntien toimintatapoja tai palveluprosesseja uudistavia sekä niiden laatua ja vaikuttavuutta parantavia.

Tavoitteena on tukea kuntien digitalisaatiota, joka tukee kuntien toimintatapojen uudistamista, asiakaslähtöisyyttä ja, jonka avulla on mahdollista saavuttaa kustannussäästöjä. Tavoitteena on myös edistää digitalisaatioon liittyvien valtakunnallisten strategisten tavoitteiden toteuttamista kuntalähtöisesti sekä kannustaa kuntia yhteistyöhön.

Tällä päätöksellä myönnetään avustusta 19.9.2019 päättyneen avustushaun hankkeisiin.

Avustuksen kohteet

Avustusta voitiin myöntää kunnan tiedolla johtamisen parantamiseen, datan hyödyntämiseen sekä näihin liittyvän tietojohdamisen ja toimintaprosessien kehittämiseen.

Avustuksen kohteena voivat olla:

- a. Kunnan taloushallinnon prosessien automatisointi ja sitä tukevan tiedonhallinnan kehittäminen yhteisesti määritetyn tiedon varaan.
 - i. Automatisoinnin kohteita taloushallinnossa voivat olla esimerkiksi talousraportointitaso- ja ulkoinen raportointi tai automaattiset analyysit
- tai
- b. Muut toimenpiteet, joilla luodaan tai parannetaan kunnan edellytyksiä kunnan toimintaa, taloutta tai henkilöstöä koskevien tietojen digitalisointiin sekä näiden tietojen hyödyntämiseen toimintojen tiedolla johtamisessa.

Avustukseen sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa on säädetty. Avustusta voitiin hakea vain sellaisiin tehtäviin, jotka ovat kuntalain (410/2015) 7 §:n mukaisesti kunnan tehtäviä.

Valtionavustusta voidaan myöntää kunnalle tai useammalle kunnalle yhdessä. Jos hankkeen toteuttamiseen sitoutuu useampi kunta, avustus voidaan myöntää ja maksaa sille kunnalle tai kuntayhtymälle, joka on sitoutunut vastaamaan valtionavustuksen käytöstä koko hankkeessa (hankehallinnoija). Jos tuki myönnetään hankehallinnoijalle, sen on tehtävä sopimus muiden hanketta toteuttavien tahojen kanssa.

Ennen hakemista oli selvitettävä muissa kunnissa tehtyä vastaavaa työtä ja pohdittava sen hyödyntämistä hankkeen pohjana. Jos hankkeessa on useita kuntia, on kaikkien mukana olevien kuntien sitouduttava sen toteuttamiseen.

Hakemukset

Ministeriön ilmoittamaan määräaikaan 19.9.2019 mennessä avustushakemuksia saapui 184. Haettu avustusmäärä saapuneissa hakemuksissa oli yhteensä 51 768 543 euroa. Luettelo avustusta hakeneista kunnista, hankkeista sekä haetuista summista on päätöksen liitteenä 1.

Päätös ja sen perustelut

Valtiovarainministeriö päättää hakemusten perusteella myöntää avustusta kuntien digitalisaation edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin seuraavasti.

Taloushallinnon kehittämisen hankkeet

Valtiovarainministeriön myöntämän avustuksen ehtona seuraaville kunnille on osallistua valtiovarainministeriön järjestämään yhteistyöhön taloushallinnon raportoinnin kehittämiseksi. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa projektien tuotosten yleistettävyyttä ja viestintää.

1. **Eurajoen kunnalle enintään 63 900 euroa**, kunnan taloushallinnon prosessien automatisointiin ja sisäisen laskennan kehittämiseen,
2. **Joutsan kunnalle enintään 11 900 euroa**, taloushallinnon raportoinnin ja analysoinnin automatisointiin ja kehittämiseen,
3. **Jämsän kaupungille enintään 257 400 euroa**, talousarvio- ja -toteumaprosessin sekä sisäisen laskituksen kehittämiseen digitalisaation avulla,
4. **Kalajoen kaupungille enintään 527 000 euroa**, Vihdoinkin-hankkeeseen taloushallinnon prosessien kehittämiseen yhdessä Kuusamon kaupungin ja Taivalkosken kunnan kanssa,
5. **Kempeleen kunnalle enintään 81 600 euroa**, tiedolla johtamiseen kuntien talous- ja henkilöstöhallinnossa yhdessä Haapaveden kaupungin sekä Hailuodon, Limingan ja Lumijoen kuntien kanssa,
6. **Kiteen kaupungille enintään 19 800 euroa**, kaupungin teknisen keskuksen käyttötalouden seurannan automatisointihankkeeseen,
7. **Lapin liitolle enintään 485 300 euroa**, Etäisyyttä exceliin yhteistyöllä! –hankkeeseen kuntien taloushallinnon prosessien automatisointiin ja sitä tukevan tiedonhallinnan kehittäminen yhteisesti määritetyn tiedon varaan yhdessä Kemijärven kaupungin sekä Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pelkosenniemen, Pellon, Posion, Sallan, Savukosken, Tervolan ja Ylitornion kuntien kanssa,
8. **Lappeenrannan kaupungille enintään 123 400 euroa**, talousraportoinnin automatisoinnin kehittämiseen
9. **Maalahden kunnalle enintään 74 800 euroa**, taloushallintoprosessien automatisointiin,
10. **Mikkelin kaupungille enintään 63 000 euroa**, kuntien sisäisen laskennan kehittämiseen,

11. **Mänttä-Vilppulan kaupungille enintään 26 000 euroa**, digitaalisten toimintojen ja palvelujen kehittämiseen,
12. **Oulun kaupungille enintään 293 200 euroa**, Kustannuslaskenta 3.0 –hankkeeseen,
13. **Rauman kaupungille enintään 224 200 euroa**, Työalustoja virtaviivaistamalla hyvinvointia ja elinvoimaa –hankkeeseen,
14. **Salon kaupungille enintään 241 400 euroa**, Salon kaupungin kyberturvalliseen tiedolla johtamisen järjestelmään,
15. **Siikalatvan kunnalle enintään 310 200 euroa**, päätöksentekoprosessin kehittämiseen, johdon raportoinnin jatkokehittämiseen, tilastointitiedon digitalisointiin ja ostolaskuprosessin robotiikan (tekoälyn) kehittämiseen yhdessä Nivalan ja Ylivieskan kaupunkien, Alavieskan, Kärsämäen, Pyhännän, Sievin ja Toholammin kuntien sekä peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa,
16. **Ylivieskan kaupungille enintään 61 400 euroa**, tiedolla johtamisen edistämiseen automatisoituja mittaristoja käyttäen.

Tiedolla johtamisen hankkeet

Valtiovarainministeriön myöntämän avustuksen ehtona seuraaville kunnille on osallistua valtiovarainministeriön järjestämään yhteistyöhön. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa projektien tuosten yleistettävyyden ja viestintä. Avustuksen ehtona on myös, että hankkeet toteutetaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) mukaisina.

17. **Espoon kaupungille enintään 2 000 000 euroa**, johtamisen ja talousohjauksen tietojärjestelmäkokonaisuuteen (JoTo),
18. **Ikaalisten kaupungille enintään 174 000 euroa**, digitalisointiin ja tiedolla johtamiseen
19. **Joensuun kaupungille enintään 263 500 euroa**, raportoinnin ja tietojen automatisoinnin jatkokehitykseen sekä tietojen digitalisointiin,
20. **Karkkilan kaupungille enintään 254 800 euroa**, Digiloikka Karkkilassa –hankkeeseen,
21. **Kemin kaupungille enintään 185 500 euroa**, tiedolla johtamisen strategiaan,
22. **Kouvolan kaupungille enintään 477 500 euroa**, Digitaalinen ja yhteentoimiva Kouvola –hankkeeseen,
23. **Kuopion kaupungille enintään 342 500 euroa**, TiJo – Tiedolla johtaminen –hankkeeseen,
24. **Laukaan kunnalle enintään 195 500 euroa**, tekoälyn hyödyntämiseen taloushallinnon tietojohdantamisen tukena,
25. **Lohjan kaupungille enintään 285 700 euroa**, Tiedolla johtaminen ja datan työllistämisen -hankkeeseen
26. **Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle enintään 164 300 euroa**, Pohjois-Karjalan kuntajohdon tiedolla johtamisen kehittämiseen yhdessä Joensuun, Kiteen, Lieksan, Nurmeksen ja Outokummun kaupunkien, Heinäveden, Ilomantsin, Juuan, Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Rääkkylän, Tohmajärven ja Valtimon kuntien sekä Siun sote -kuntayhtymän kanssa,
27. **Seinäjoen kaupungille enintään 130 000 euroa**, asiakkuuden hallinnan digitalisointiin asiakasohjausyksikössä,
28. **Sipoon kunnalle enintään 187 000 euroa**, KuntaÄly ekosysteemi –hankkeen mallintamismisvaiheeseen,
29. **Vihdin kunnalle enintään 497 000 euroa**, ydintietojärjestelmän kehittämiseen,
30. **Äänekosken kaupungille enintään 50 000 euroa**, tiedolla johtamisen edistämiseen automatisoituja mittaristoja käyttäen.

Muut hankkeet

Valtiovarainministeriön myöntämän avustuksen ehtona seuraaville kunnille on osallistua kansallisen kehittämisen edellyttämään yhteistyöhön.

31. **Helsingin kaupungille 500 000 enintään euroa**, verkkokauppaa ja asiakasdataa koskevaan hankkeeseen,
32. **Jyväskylän kaupungille enintään 88 400 euroa**, laadullisten tietomassojen hyödyntämiseen päätöksenteossa tekoälyä käyttäen
33. **Keravan kaupungille enintään 100 000 euroa**, digitaalisten palveluiden saavutettavuuden kehittämiseen erityisryhmille,
34. **Mustasaaren kunnalle enintään 140 000 euroa**, Digitalt Korsholm 2021 –hankkeeseen,
35. **Lempäälän kunnalle enintään 163 800 euroa**, #kyllä, jokainen ovi on oikea –hankkeeseen asiakaslähtöisen toimintamallin kehittämiseen,
36. **Multian kunnalle enintään 61 000 euroa**, Multian digipolku 2022 –hankkeeseen,
37. **Nokian kaupungille enintään 165 900 euroa**, Koulukuljetuksiin laatua ja joukkoliikenteeseen joustavuutta –hankkeeseen,
38. **Soinin kunnalle enintään 30 800 euroa**, Rajapinta digitaalisuuteen –hankkeeseen
39. **Uudenkaarlepyyn kunnalle enintään 80 700 euroa**, DIN – Digital i Nykarleby -hankkeeseen
40. **Tampereen kaupungille enintään 250 000 euroa**, Tiedolla työelämään –hankkeeseen,
41. **Turun kaupungille enintään 955 500 euroa**, kansalaisen palvelutarvearvioinnin ja –tuotannon prosessikonsolidointiin ja digitalisaatioon yhdessä muiden Varsinais-Suomen kuntien ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa,

Myönnettävien avustusten kokonaismäärä on 10 607 900 euroa.

Avustuksen myöntämisessä on arvioitu erityisesti hankkeiden yhteiskunnallisen ja taloudellisen vaikuttavuuden toteutumista sekä hankkeiden yleistä merkitystä kuntien kannalta. Hakemuksia on arvioitu sen suhteen, miten ne uudistaisivat kunnan toimintatapoja ja palveluprosesseja ja onko niillä kustannusten vähenemistä tai kustannusten kasvun hillitsemistä koskevat tavoitteet. Lisäksi on arvioitu, millaista yleistä merkitystä kyseisellä toiminnalla on kunnissa ja miten parhaita käytäntöjä ja innovaatioita pyritään levittämään.

Hankkeiden toteutuskelpoisuutta ja vaikuttavuutta suhteessa hankkeen laajuuteen ja kustannusarvioon on arvioitu. Etenkin yksittäisten kuntien kustannuksiltaan laajoissa tiedolla johtamisen hankkeissa myönnetty rahoitus voi olla haettua pienempi. Tällöin avustus on tarkoitus kohdentaa erityisesti yleisesti hyödynnettävissä oleviin tai uusia näkökulmia hyödyntäviin toimenpiteisiin. Karkkilan, Mustasaaren, Kouvolan, Lempäälän, Multian ja Soinin hankkeissa avustuksen osuus on enintään 70 % arvonlisäverottomista kokonaiskustannuksista. Ikaalisten ja Lohjan hankkeissa tukea ei myönnetä sähköisen arkistoinnin kehittämiseen tai rakennetun ympäristön kehittämiseen liittyviin toimenpiteisiin, joten näissä hankkeissa tuki on enintään 60 % arvonlisäverottomista kokonaiskustannuksista. Sipoon ja Vihdin hankkeissa tuki myönnetään mallintamisvaiheeseen ilman järjestelmäkustannuksia.

Valinnassa on priorisoitu etenkin taloushallinnon kehittämisen hankkeita. Jos yksittäinen kunta on hakenut avustusta useampaan eri kohteeseen, on tuettu enintään yhtä yhden kunnan hanketta. Ensisijaisesti tuettiin sellaista toimintaa, joka ei ole saanut muita avustuksia.

Lopputulosten ja prosessin on oltava monistettavissa tai muulla tavoin hyödynnettävissä muissa kunnissa. Avustusta saaneet hankkeet on oltava toteutettavissa vuoden 2021 marraskuun loppuun mennessä.

Yksinomaan sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaatioon kohdistuviin hankkeisiin ei ole myönnetty avustusta. Sosiaali- ja terveysministeriö tulee tukemaan kuntia ja kuntayhtymiä oman toimialansa kehittämisestä erikseen.

Rakennetun ympäristön digitalisaation ei ole myönnetty avustusta. Niiden osalta odotetaan kansallisten lainsäädäntö- ja kehittämishankkeiden etenemistä, kuten rakennetun ympäristön valtakunnallisen digitaalisen rekisterin ja tietopalustan kehittämistä.

Avustusta ei myönnetty myöskään asianhallinnan tai arkistoinnin kehittämiseen. Niiden osalta seurataan tulevaa sääntely- ja ohjausympäristön kehitystä ennen kuntien tukemista.

Pelkästään järjestelmähankintoihin ilman toiminnan kehittämistä ei myönnetty avustusta. Laitteisto- ja palveluhankintoja ja niistä syntyviä kustannuksia ei ole tuettu.

Avustuksen käytön ehdot

Yllä mainittujen ehtojen lisäksi valtionavustuksen käytön ehtona on, että avustuksen saajat sitoutuvat kokemusten jakamiseen hankkeen toteutusvaiheessa ja hankkeen tuloksia kuvaavat tiedot ovat myös muiden kuntien hyödynnettävissä. Avustuksen hakijoiden on varmistettava, että avoimesti hyödynnettäväksi soveltuvat, avustuksen kohteena olevat tuotokset ovat vapaasti käytettävissä, muokattavissa, levitettävissä ja edelleen kehitettävissä hankkeen päättymisen jälkeen. Tuotokset on laadittava siten, että ne ovat ymmärrettäviä myös oman organisaation ulkopuolella.

Hankkeessa on hyödynnettävä soveltuvien osien yhteentoimiva.suomi.fi –yhteentoimivuusalustalta löytyviä sanastoja, koodistoja ja tietomalleja ja mahdolliset uudet sanastot, koodistot ja tietomallit on julkaistava siellä. Uusia palveluja tai sovelluksia luotaessa niiden tuleva hallintamalli on kehitettävä hankkeen aikana.

Avustuksen hakijoiden tulee ensisijaisesti käyttää palvelu- ja sovellushankinnoissa JHS 166 -ehtoja, jotka ovat suositeltavia avoimen lähdekoodin ja rajapintojen hankinnoissa. Kehitetyt palvelut on kuvattava suomi.fi:n palvelutietovarantoon.

Hankkeissa kehitettävien digitaalisten palvelujen tulee olla saavutettavia ja laadukkaita täyttäen digipalvelulain (laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019)) vaatimukset viranomaisille. Hankkeissa tulee myös soveltuvien osien hyödyntää kansallisia yhteisiä palveluja, kuten sähköisen asiointin tukipalveluja (Suomi.fi-palvelut), joiden käyttöön laki julkisen hallinnon sähköisen asiointin yhteisistä tukipalveluista (571/2016) velvoittaa kuntia.

Valtionavustukseen oikeuttavia, hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeesta aiheutuvat:

- 1) henkilöstökustannukset
- 2) matkakustannukset
- 3) toimitilojen vuokrat
- 4) ostetun tai käyttöluvalla hankitun tutkimuksen, tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten
- 5) muut toimintakustannukset, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole aineellisista investoinneista tai laitteistojen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset. Hyväksyttäviä kustannuksia eivät myöskään ole ohjelmistolisenssit muutoin kuin kehittämishankkeen kannalta välttämättömiä osia.

Kunnan tai kuntayhtymän omien toimintayksiköiden veloittamien kustannusten on oltava kirjanpidon toteutuneisiin menoihin perustuvia.

Hankkeella on oltava erillinen projektikirjanpito, kuten oma projektiseuranta tai kustannuspaikka, jotta hankekustannuksia voidaan tarkastella erillisenä kunnan muusta toiminnasta.

Myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä voi olla enintään 85 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Enimmäismäärää laskettaessa kustannuksiin ei hyväksytä arvonlisäveron osuutta.

Valtionavustuksen saajan on laadittava valtiovarainministeriölle ministeriön ilmoittamalla tavalla selvitys hankkeella saavutetuista tuloksista ja vaikuttavuudesta, muuttuneista toimintatavoista, tulosten hyödynnettävyydestä muissa kunnissa sekä hankkeen toteuttamisesta ja sen kustannuksista. Selvitykseen on liitettävä tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä.

Avustus saadaan valtionavustuslain 13 §:n mukaisesti käyttää ainoastaan valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Avustus maksetaan pääsääntöisesti kolmessa erässä maksatushakemuksen perusteella. Viimeinen erä maksetaan loppuraportoinnin jälkeen toteutuneet kustannukset huomioiden. Hanke tulee olla toteutettu ja loppuraportointi tehtynä viimeistään 30.11.2021. Mahdollisesti käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee palauttaa valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

Väliraportointia hankkeiden etenemisestä ja avustuksen käytöstä on suoritettava Hankesalkku-välineellä neljän kuukauden välein olevin, erikseen ilmoitettavin, määräajoin. Väliraportoinnin tulee sisältää kuvauksen hankkeiden etenemisestä, tavoiteltujen vaikutusten saavuttamisen vaiheesta sekä tiedot kustannusten toteutumasta. Kustannuksista on erikseen käytävä ilmi arvonlisäverottomat kustannukset sekä arvonlisäveron määrä.

Loppuraportointi hankkeiden vaikuttavuudesta ja avustusten käytöstä on toimitettava valtiovarainministeriöön sitä koskevalla lomakkeella 30.11.2021 mennessä.

Loppuraportointi sisältää kuvauksen hankkeiden vaikuttavuudesta, muuttuneista toimintatavoista, tehdystä työstä ja sen tuloksista sekä tiedot toteutuneista arvonlisäverottomista kokonaiskustannuksista. Se tehdään tarkemmalla lomakkeella, joka lähetetään avustusta saaneille kunnille ajoissa. Liitteeksi tulee liittää tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä.

Valtiovarainministeriö toimittaa avustusta saaneille tarkemmat ohjeet maksatushakemuksesta ja raportointiprosessista.

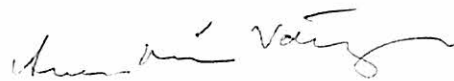
Myös hankkeisiin liittyvistä yhteistyömuodoista informoidaan erikseen.

Muutoksenhaku

Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Tähän päätökseen saa kuitenkin siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään valtiovarainministeriölle.

Sirpa Paatero
Kunta- ja omistajaohjausministeri

Anne-Marie Välikangas
Finanssineuvos

Liite	Yhteenveto hakemuksista
Jakelu	Hakijat
Tiedoksi	Kehittämisen- ja hallintotoiminto/Merja Tervalhti